

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia2011 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów

Na podstawie art. 49 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2009 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów (Dz. U. Nr 186, poz. 1444) w załączniku nr 18 do rozporządzenia wprowadza się następujące zmiany:

1) w części I. Kod tytułu ubezpieczenia w dziale 1. Podmiot podstawowy wraz z rozszerzeniem:

- a) po wyrazach „01 25 - pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235 i Nr 75, poz. 398.

przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1972, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 05, t. 1, str. 35), zwanego dalej „rozporządzeniem Rady (EWG) nr 574/72” dodaje się wyrazy

„albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem Rady (WE) nr 987/2009”;

- b) po wyrazach „01 26 - pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72” dodaje się wyrazy

„albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009”;

- c) po wyrazach „04 26 - osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72” dodaje się wyrazy „albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009”;

- d) po wyrazach „04 28 - osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72” dodaje się wyrazy „albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009

04 30 - osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi kwota nie wyższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę

04 31 - osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi nadwyżka ponad kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę”;

- e) wyrazy „09 10 - osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, osoba pobierająca świadczenie integracyjne oraz osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych i niepozostawania w zatrudnieniu” zastępuje się wyrazami

„09 10 - osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, osoba pobierająca świadczenie integracyjne”,

- f) wyrazy „09 20 - osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które została skierowana przez powiatowy urząd pracy lub inny niż powiatowy urząd pracy podmiot kierujący” zastępuje się wyrazami

„09 20 - osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które została skierowana przez powiatowy urząd pracy lub inny niż powiatowy urząd pracy podmiot kierujący oraz osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych”;

- 2) w części XIV. Kody numerów identyfikatorów deklaracji rozliczeniowych i imiennego raportu miesięcznego po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w przypadku płatników składek zobowiązanych do sporządzenia i przekazania dokumentów rozliczeniowych za osobę sprawującą opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3:

40 - dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego

41-49 włącznie - dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 1 lit. d w części dotyczącej kodów tytułu ubezpieczenia 04 30 i 04 31 oraz pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2011 r.

MINISTER

PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Uzasadnienie

W dniu 4 lutego 2011 r. Sejm uchwalił ustawę *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. Nr 45, poz. 235). Wspomniana ustawa wprowadza szczególne regulacje dotyczące zasad opłacania składek za osoby zatrudniane przez rodziców w charakterze niani na podstawie umowy zlecenia. Wprowadzenie odmiennych zasad finansowania składek za nianie rodzi konieczność wprowadzenia nowych kodów ubezpieczenia właściwych dla sytuacji ubezpieczeniowej wskazanych podmiotów. Zasadniczym celem nowelizacji jest zatem wprowadzenie kodów ubezpieczenia pozwalających na jednoznaczne zidentyfikowanie osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia w charakterze niani, na podstawie przepisów ustawy *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*. Dodatkowo wprowadzono zmiany w części dotyczącej kodów numerów identyfikatorów deklaracji rozliczeniowych i imiennego raportu miesięcznego. Powyższa zmiana podyktowana jest tym, że do odprowadzania składek za nianie został zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie składki obliczane od podstawy wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę podlegają finansowaniu z budżetu państwa, a pozostałym zakresie - od nadwyżki ponad minimalne wynagrodzenie za pracę – przez płatnika i ubezpieczonego. Powyższy kod umożliwi Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych jednoznaczną identyfikację niani zgłoszonej do ubezpieczeń na podstawie przepisów ustawy o opiece nad dziećmi oraz systemowe tworzenie dokumentów za tę grupę ubezpieczonych. Natomiast rodzicom zawierającym umowę zlecenie z nianią zmiana ta umożliwi prawidłowe jej zgłoszenie, a Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych opłacanie składek za te osoby.

Jednocześnie w związku z wejściem w życie z dniem 1 lutego 2011 r. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 257, poz. 1725), która zawiera regulacje skutkujące objęciem ubezpieczeniem wypadkowym stypendystów pobierających stypendium na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w okresie odbywania studiów podyplomowych zachodzi konieczność nowelizacji rozporządzenia dostosowującej opisy kodów tytułów ubezpieczenia do obowiązujących zasad podlegania ubezpieczeniom.

Ponadto wskutek wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30 kwietnia 2004 r. str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z dnia 30 października 2009 r. str. 1), należało uwzględnić sytuację ubezpieczonych którzy na podstawie przedmiotowych regulacji wykonują obowiązki płatnika opłacając składki na własne ubezpieczenia. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że rozporządzenie 883/2004 nie ma zastosowania do Norwegii, Lichtensteinu, Szwajcarii i Luksemburga, oraz, że rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 pozostaje w mocy i wywołuje skutki prawne w przypadku powyższych państw oraz w przypadkach szczególnych określonych w rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 pozostawiono w rozporządzeniu kody dotyczące ubezpieczonych podlegających dotychczasowym przepisom rozszerzając ich opis o nowe uregulowania prawne.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia za wyjątkiem punktu dotyczącego nowych kodów ubezpieczenia właściwych dla niań, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie przepisów art. 50-53 i 70-73 ustawy *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* tj. z dniem 1 października 2011 r.

Przedmiot projektowanej regulacji nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty na które oddziałuje akt normatywny:

Podmiotami objętymi rozporządzeniem są ubezpieczeni, płatnicy składek oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zakres konsultacji społecznych:

Lista partnerów społecznych, którym projekt aktu prawnego został przesłany do zaopiniowania:

Organizacje związkowe:

- 1) NSZZ „Solidarność”, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa;
- 3) Forum Związków Zawodowych, ul. Pl. Teatralny 4, 85-049 Bydgoszcz.

Organizacje pracodawców:

- 1) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa;
- 2) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, ul. Klonowa 6, 00-591 Warszawa;
- 3) Związek Rzemiosła Polskiego, ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa;
- 4) Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa;
- 5) BCC – Związek Pracodawców, Plac Żelaznej Bramy 2, 00-136 Warszawa.

Partnerzy społeczni, którym projekt rozporządzenia został przesłany nie wnieśli do niego uwag.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu:

- na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i na budżety jednostek samorządu terytorialnego,
- na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw,
- na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia pozwoli prawidłowo wykonywać przepisy ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, której regulacje wpłyną korzystnie na rynek pracy, powodując wyjście z szarej strefy niań i opiekunek, do tej pory świadczących opiekę bez ochrony ubezpieczeniowej, oraz dokonywać prawidłowych zgłoszeń stypendystów objętych ubezpieczeniem wypadkowym jak również ubezpieczonych podlegających przepisom o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.